

3) Anden Behandling af:

Forslag til Lov om Nedlæggelsen af det Kongelige Skolelærer-Seminarium i Lyngby.

Mødet hævet Kl. 1 $\frac{3}{4}$.

Fireogfirsindstyvende Møde.

Fredagen den 9de Februar Kl. 2.

Forhandlingsprotokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Efter Dagsordenen gik man strax over til: 1ste Behandling af „Forslag til Lov om Dphævelse af Baisenshusets Bibelprivilegium m. m.“ (Lovforslaget findes i Tillæg A Sp. 2389—92.)

Th. Nielsen: Naar jeg paa Forslagsstillerens Begne med nogle Ord skal omtale det Forslag, som nu er til Behandling, maa det høie Thing undskyldes, om det sker i en mindre sammenarbejdet Form, da jeg ikke havde ventet, at Sagen var kommen til Behandling i Dag. Jeg skal allerførst give en Udfigt over, hvorledes det er gaaet til, at Baisenshuset overhovedet har faaet Bibelprivilegiet undertegnet paa Frederiksberg den 6te Mai 1740. Det vil være i det ærede Things Grundring, at den oprindelige Fundats er af 21de Juni 1727, at den daværende Konge, Frederik den 4de, for at faae en lignende Anstalt som den, han havde set virke velsignelsesrigt i vort Naboland, nemlig Baisenshuset i Halle, skjenkede en betydelig Gave, for at vi kunde faae en lignende Anstalt, som ogsaa kunde virke velsignelsesrigt for vort Fædreland. I den Anledning skjenkede han dels 60,000 Rb., vistnok Penge, der vare samlede fra Overfludet af Postvæsenet, og dels 2,000 Rb. aarlig, og dertil kom en Gaard ved Kongens Nytorv, som tidligere havde været et ridderligt Akademi. Det er det Grundlag, hvorpaa Baisenshuset oprindeligt

hviler. Desuden skjenkedes der gennem private Gaver af en Prindsesse og Andre, jeg tror en 20—30,000 Rb. Men hovedsagelig er Baisenshuset grundet paa Penge fra hele Landet, og Baisenshusets Formaal var, at det skulde føde, pleie og klæde 100 Børn fra hele Riget og tillige give fri Undervisning og Bøger, jeg tror til 50, og ved Baisenshuset blev der derhos indrettet et Bogtrykkeri, en Boghandel og et Apothek, og det var nok ogsaa Mening, at der skulde have været indrettet en Art Haandværkskole, som dog, saavidt mig bekendt, ingeninde kom i Stand. Baisenshuset kom til at staa under Missionskollegiets Direktører. De samme Mænd, som bestyrede det danske Missionssekskab, kom tillige til at bestyre Baisenshuset. Men Missionssekskabet havde tidligere haft Biblen at forrigere og i det Hele at føre Tilsyn med Oversættelsen, ligesom det overhovedet havde haft Udgielsen af de hellige Skrifter. Imellem Aarene 1730 og 1740 kom der nu en Klage ind fra Missionskollegiets Direktører, som altsaa tillige bestyrede Baisenshuset, en Klage over, at der var adskillige Bogtrykkere i Kjøbenhavn, som, uagtet de ingen Uleilighed havde med at forrigere de hellige Skrifter efter den da brugelige Ortografi, og uagtet de ikke havde nogen Uleilighed ved Tilsynet med Oversættelsen deraf, ikke desto mindre udgave Biblen eller Dele deraf, lod dem trykke og sælge og toge en ikke ubetydelig Profit deraf. Denne Klage indkom til de rette Vedkommende og havde til Følge, at Christian den 6te lod udstede et Reskript af 6te Mai 1740, og i dette Reskript siges det udtrykkelig, at da Missionskollegiet har Uleiligheden med at udgive den hellige Skrift, medens Andre drage Profitten deraf, nemlig adskillige Bogtrykkere, kan dette Forhold ikke vedblive, og derfor overdrog Hs. Mæjestaet til Baisenshuset som eneberettiget at lade udgive de hellige Skrifter, det være sig enten i deres Helhed eller Dele deraf. Man ser altsaa, at denne Rettighed fik Baisenshuset saantidigt med, at en Byrde blev det paalagt — det maa vi ikke glemme — og at Byrden og Rettigheden maatte kunne være op imod hinanden. At det den Gang maatte være saa, at der maatte være en Autoritet, der havde